ACTION MAN

IN EEN ARTIKEL OVER JEAN-POL SCHAT HET WAALSE STRIPWEEKBLAD *SPIROU* IN 2000 DAT DE TEKENAAR VAN *SAMMY* OP DAT MOMENT MEER DAN VIERDUIZEND PAGINA'S HEEFT GETEKEND. HET IS EEN SCHATTING DIE HOOGSTWAARSCHIJNLIJK ONTOEREIKEND IS VOOR DE WAANZINNIGE PRODUCTIE DIE JEAN-POL DOORHEEN DE DECENNIA HEEFT VERWEZENLIJKT. NET ZOALS BERCK RIJGT JEAN-POL DE OPDRACHTGEVERS AAN ELKAAR. AAN DE ENE KLANT LEVERT HIJ CARTOONS OF ILLUSTRATIES, VOOR DE ANDERE ONTWERPT HIJ PROMOTIEMATERIAAL OF TEKENT HIJ STRIPVERHALEN. MET *KRAMIKSKE* KOMT DIT ALLES SAMEN.

door David Steenhuyse

Op 15 maart 1943 slaakt Jean-Paul van den Broeck zijn eerste kreetje in Leuven. Zijn eerste strips leest hij in het Belgische stripblad *Bravo!*. Niet alleen de stripverhalen fascineren hem, ook de technische rubrieken over koerswagens en dergelijke kunnen op zijn interesse rekenen. "Ik ben altijd een knutselaar geweest en gebleven."[1] Die interesse voedt zijn latere stripverhalen. Zijn fantasie om kwajongensstreken uit te halen, komen net zo goed tot uiting in zijn loopbaan als illustrator, tekenaar en verteller.

EERSTE PUBLICATIE

Na *Bravo!* volgt *Ons Volkske*, waarin onder meer *De Vrolijke Bengels* van Willy Vandersteen, *Blake en Mortimer* van Edgar P. Jacobs en *De Leeuw van Vlaanderen* van Bob De Moor te lezen zijn, allemaal verhalen die het kind Jean-Pol verslindt en ijverig natekent. Dat doet hij later ook met verhalen die in *Robbedoes* staan, met het werk van André Franquin en de racewagens van Jidéhem als grote voorbeelden.

Robbedoes is meteen het tijdschrift dat Jean-Pols allereerste strip publiceert. Het is een strookje van *Guust Flater* in nummer 1247 van 8 maart 1962. Zijn fascinatie voor Franquin gaat ver. "Ik had een foto gevonden van Franquin in zijn studio. Ik analyseerde hem tot in de kleinste details. Ik bestudeerde wat er allemaal op zijn tekenplank lag, waar hij mee werkte,... De man fascineerde me!"[2]

Ondertussen volgt Jean-Pol avondlessen publiciteit en sierkunsten in Sint-Lukas in Brussel. Daar leert hij veel bij over anatomie, perspectief, kleuren, enzovoort. "Ik heb er het eerste en het derde jaar gevolgd. Het eerste jaar gaven ze mij, om geen 100 te moeten geven, 99%. Toen was ik blij, want vroeger waren mijn rapporten nooit al te optimistisch geweest."[1]

Links: Jean-Pol wint in 1981 de Bronzen Adhemar, de grootste Vlaamse stripprijs. Foto uit *Clumzy* nummer 1 van datzelfde jaar.

Rechts: Een gesprek tussen Bieke, uit de reeks *Kramikske*, en haar geestelijke vader Jean-Pol. Gepubliceerd in *Contact* nummer 5 van maart 1985.

Raamstickers, postkaarten, reclamepanelen, affiches, posters, prikkers om op taarten te plaatsen, kalenders, enzovoort. Kramikske is overal inzetbaar, in bakkerijen, bij feestdagen, op vakbeurzen, voor wedstrijden... De selectie op deze en de volgende pagina is klein, maar veelzijdig.
Een van Jean-Pols favoriete reclametekeningen is Kramikske met zijn bakkersfiets op het dak met Sinterklaas.

ANONIEME ASSISTENT

IN DE JAREN 1990 VOEGT RAOUL CAUVIN OP KORTE TIJD TWEE NIEUWE KOMISCHE REEKSEN TOE AAN ZIJN RIJK GEVULDE PALMARES. MET TEKENAAR MAZEL HEEFT HIJ EERDER GEWERKT. MET BÉDU EVENEENS, ZONDER DAT HIJ DAT ECHTER WIST.

door David Steenhuyse

Bernard Dumont alias Bédu is op 11 april 1948 geboren. Hij is van jongs af aan aangetrokken door komische stripverhalen, zoals de eerste albums van *Lucky Luke* van Morris en *Chick Bill* van Tibet toen de personages daarin nog dieren waren. Ook verzamelalbums van het Franstalige *Mickey Magazine*, een weekblad met overwegend Disneystrips, gaat erin als zoete koek. De fantasierijke verhalen, geïllustreerde sprookjes, enzovoort voeden zijn eigen verbeelding.

Na ernstige studies Grieks-Latijn op de middelbare school en economische wetenschappen aan de universiteit van Leuven studeert hij af in 1972. In plaats van voor een even ernstige carrière te gaan, kiest hij voor een vak als striptekenaar. In zijn studentenjaren tekent hij al illustraties voor studentenblaadjes onder het pseudoniem Bédu. Iedereen noemt hem in die tijd ook zo. "Ik heb die gewoonte aangehouden", verklaart hij.[1]

VIA DE ACHTERDEUR

Eind jaren 1960 waagt hij een eerste keer zijn kans bij het weekblad *Robbedoes*. Toenmalig hoofdredacteur Thierry Martens heeft echter helemaal geen interesse in het tekenwerk dat hij krijgt voorgeschoteld. Pas wanneer Bédu jaren later in *Kuifje* publiceert, krijgt hij van diezelfde Martens een blijk van waardering met de boodschap dat de deuren van *Robbedoes* altijd wijd open staan voor hem. Hij duikt echter via de achterdeur op in *Robbedoes*. Begin jaren 1970 kruist hij namelijk het pad van streekgenoot Jean-Pol. De dan al gevestigde tekenaar volgt de ontwikkelingen van de jonge Bédu op de voet en stelt hem zelfs voor om zijn diensten aan te bieden aan een andere Leuvenaar: Berck.

Behalve *Sammy* leidt Berck in die periode een hoge productie voor Vlaamse, Nederlandse en Duitse tijdschriften. Alle hulp is welkom. Berck vraagt Bédu om een van zijn assistenten te worden. Op anonieme basis, zijn naam komt niet bij de publicaties te staan. Het aanbod komt goed uit voor de knaap, want zijn studies lopen ten einde. Onder Bercks vleugels begint hij aan de Duitse stripreeks *Mischa* (zie *Sammy* integraal 8), dan al op scenario van Raoul Cauvin, eveneens zonder diens naamsvermelding. "Het was pure angst, want ik had zoiets nog nooit gedaan. Ik heb het vak gaandeweg geleerd. Berck gaf me het scenario en ik moest me ermee redden", herinnert Bédu zich nog.[1]

Naast *Mischa* tekent hij ook mee aan *De Donderpadjes* voor het Nederlandse stripblad *Sjors* en *Lowietje* voor *Sjors* en opvolger *Eppo*, ook al op

"...RR... Huh?... Mmmh?... Rrnnfllr... Nee... Neeee!... Geen interview momenteel!... Ik ben volop aan het werk!..." Raoul Cauvin door Bédu, gepubliceerd in *Les Nouvelles du C.I.R.C.* nummer 8 van januari-februari 1996.

33

JEAN-POL EN CAUVIN

SAMMY

LIJFWACHTEN EN APENSTREKEN

DUPUIS

De eerste uitgave van *Lijfwachten en Apenstreken* verschijnt in 1997 als deel 33 bij Dupuis.

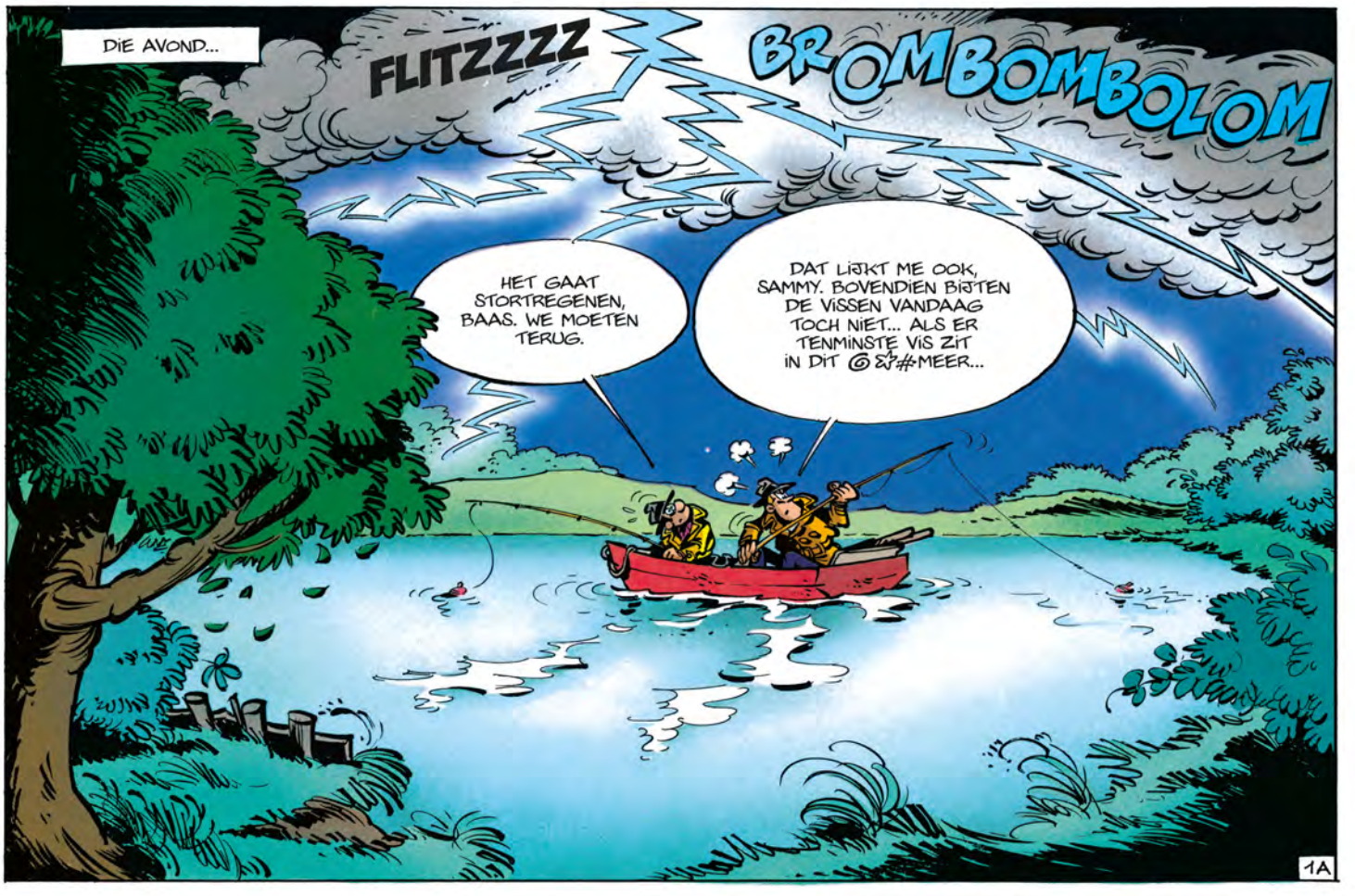
DIE AVOND...
FLITZZZZ
BROMBOMBOLOM
HET GAAT STORTREGENEN, BAAS. WE MOETEN TERUG.
DAT LIJKT ME OOK, SAMMY. BOVENDIEN BIJTEN DE VISSEN VANDAAG TOCH NIET... ALS ER TENMINSTE VIS ZIT IN DIT @&%#MEER...
1A

BROMBOLOMBLOM

NOG IETS GEVANGEN, JONGENS?
JA, BOT!
PRECIES!

...EN NU GAUW DE AUTO IN, ANDERS LOPEN WE OOK NOG EEN LONGONTSTEKING OP.
FLITZZZ!

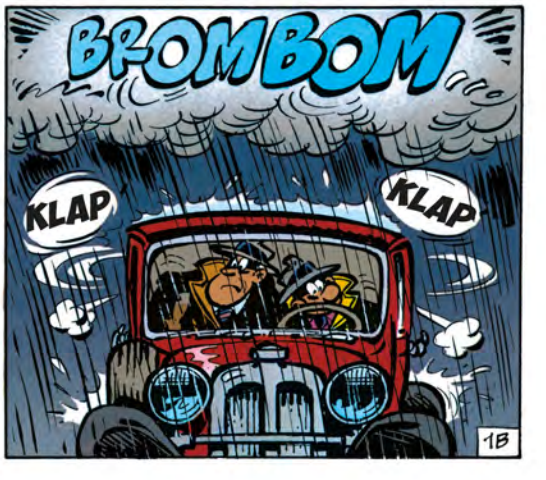
BROMBOM
KLAP
KLAP
1B

GROTE GENADE! JE ZIET GEEN HAND VOOR OGEN!
NU JA, WE HEBBEN GEEN HAAST!
SAMMY... DAAR!
?
iiiiiiii
BONG!
2A
FLITZZZ!
GODZIJDANK, HIJ HEEFT NIETS! HIJ IS ALLEEN ERG GESCHROKKEN...
LATEN WE HEM MAAR EVEN THUISBRENGEN.
BROMBOMOL
DAT IS HET MINSTE WAT WE KUNNEN DOEN!
WOONT U HIER VER VANDAAN?
2B

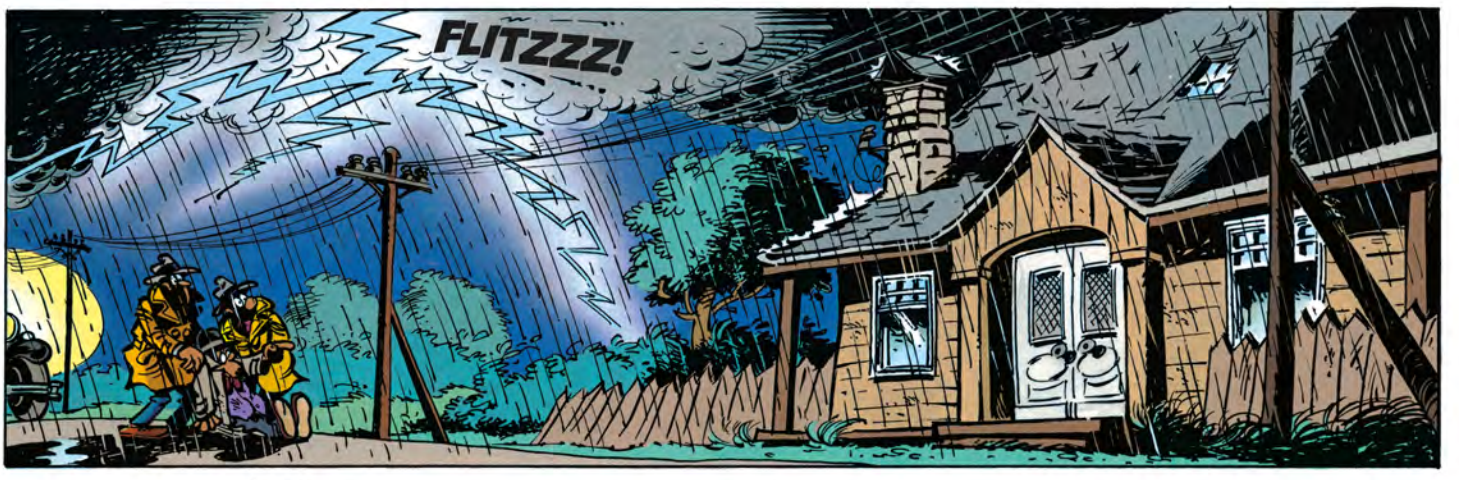
FLITZZZ!

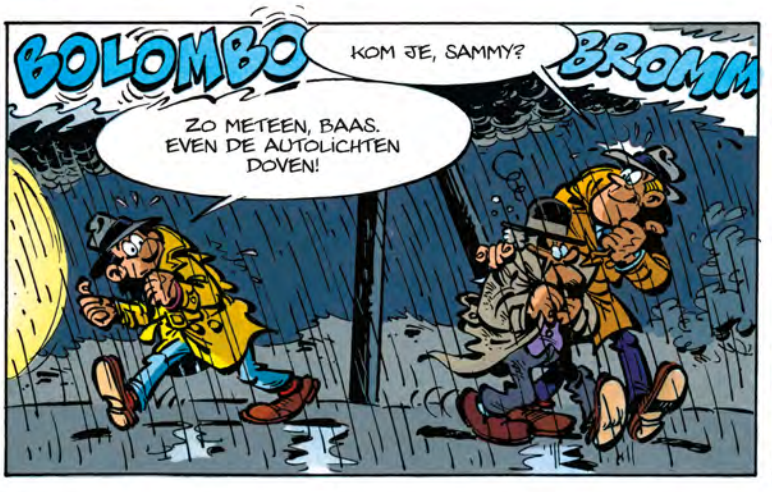
BOLOMBO
KOM JE, SAMMY?
BROMM
ZO METEEN, BAAS. EVEN DE AUTOLICHTEN DOVEN!

3A

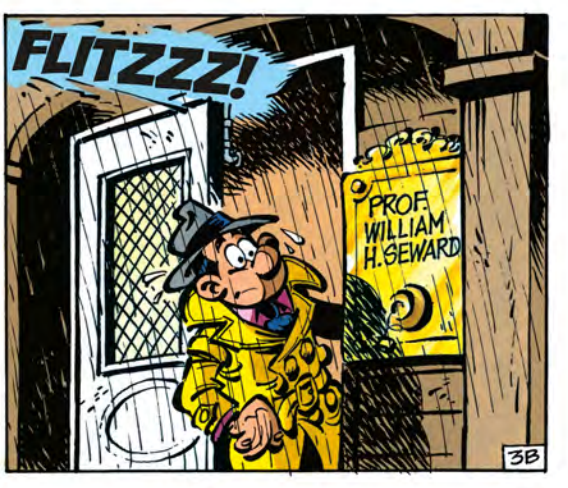
FLITZZZ!
PROF. WILLIAM H. SEWARD
3B

BBBROMMBOM
?
WEET U HET ZEKER?
ABSOLUUT ZEKER! IK VOEL ME UITSTEKEND!

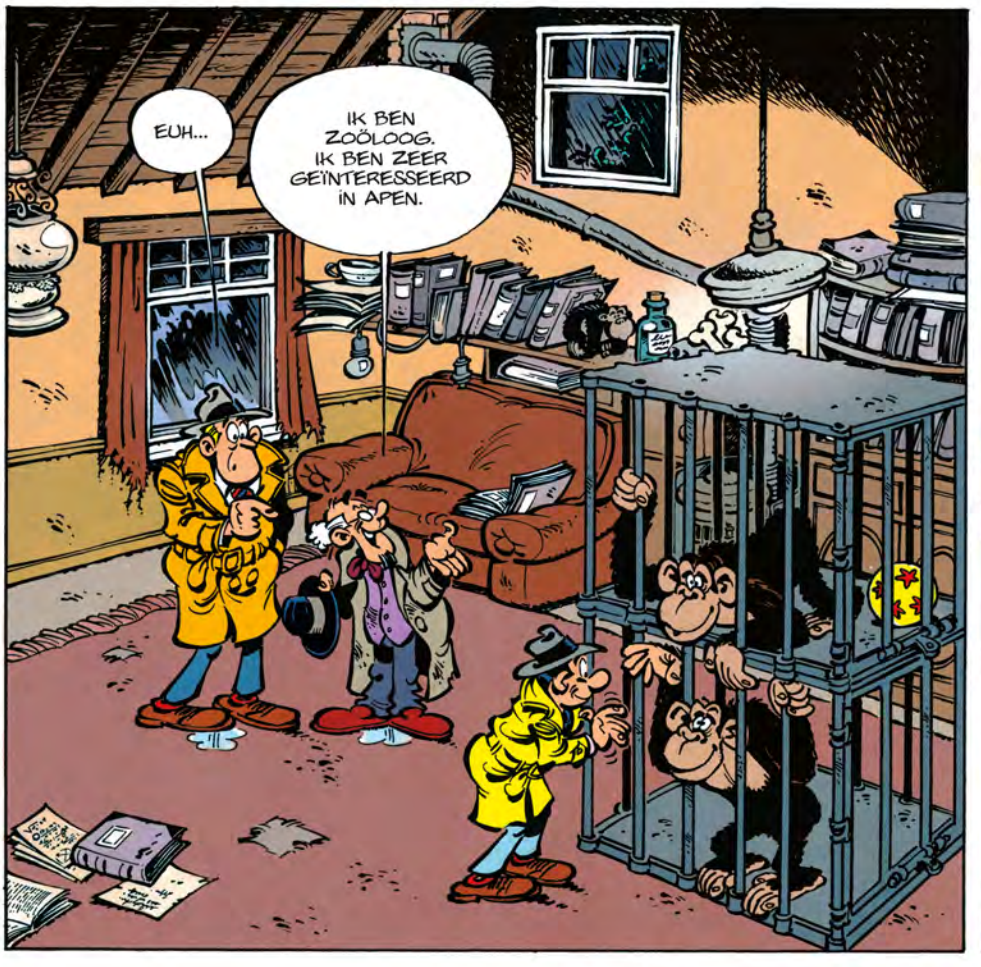
EUH...
IK BEN ZOÖLOOG. IK BEN ZEER GEÏNTERESSEERD IN APEN.

IK HOOP ER OOIT NOG EENS ACHTER TE KOMEN IN WELK STADIUM DEZE PRIMATEN MILJOENEN JAREN GELEDEN PLOTSELING BEGONNEN TE EVOLUEREN OM UITEINDELIJK DE INTELLIGENTE WEZENS TE WORDEN DIE WE NU ZIJN.

...OP EEN OF ANDERE MANIER DE ONTBREKENDE SCHAKEL TE VINDEN.
4A

DAAROM BRENG IK MIJN TIJD GROTENDEELS DOOR MET APEN OBSERVEREN, HUN INTELLIGENTIE TESTEN EN HUN MANIER VAN DOEN BESTUDEREN.

INTERESSEREN DIE DINGEN U?
HUH? EERLIJK GEZEGD...
NATUURLIJK!

UITSTEKEND! MAAK HET U GEMAKKELIJK. EVEN VERKLEDEN, DAARNA BEN IK GEHEEL DE UWE!
OKÉ!

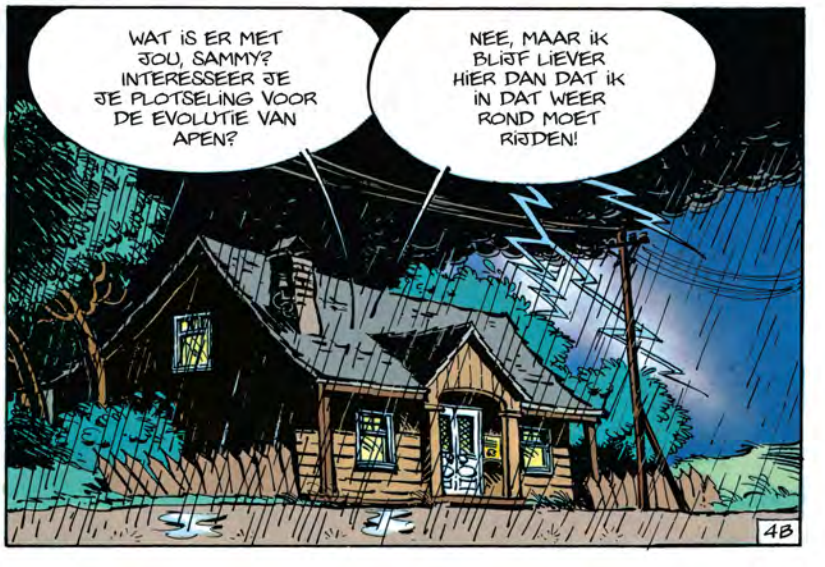
WAT IS ER MET JOU, SAMMY? INTERESSEER JE JE PLOTSELING VOOR DE EVOLUTIE VAN APEN?
NEE, MAAR IK BLIJF LIEVER HIER DAN DAT IK IN DAT WEER ROND MOET RIJDEN!
4B

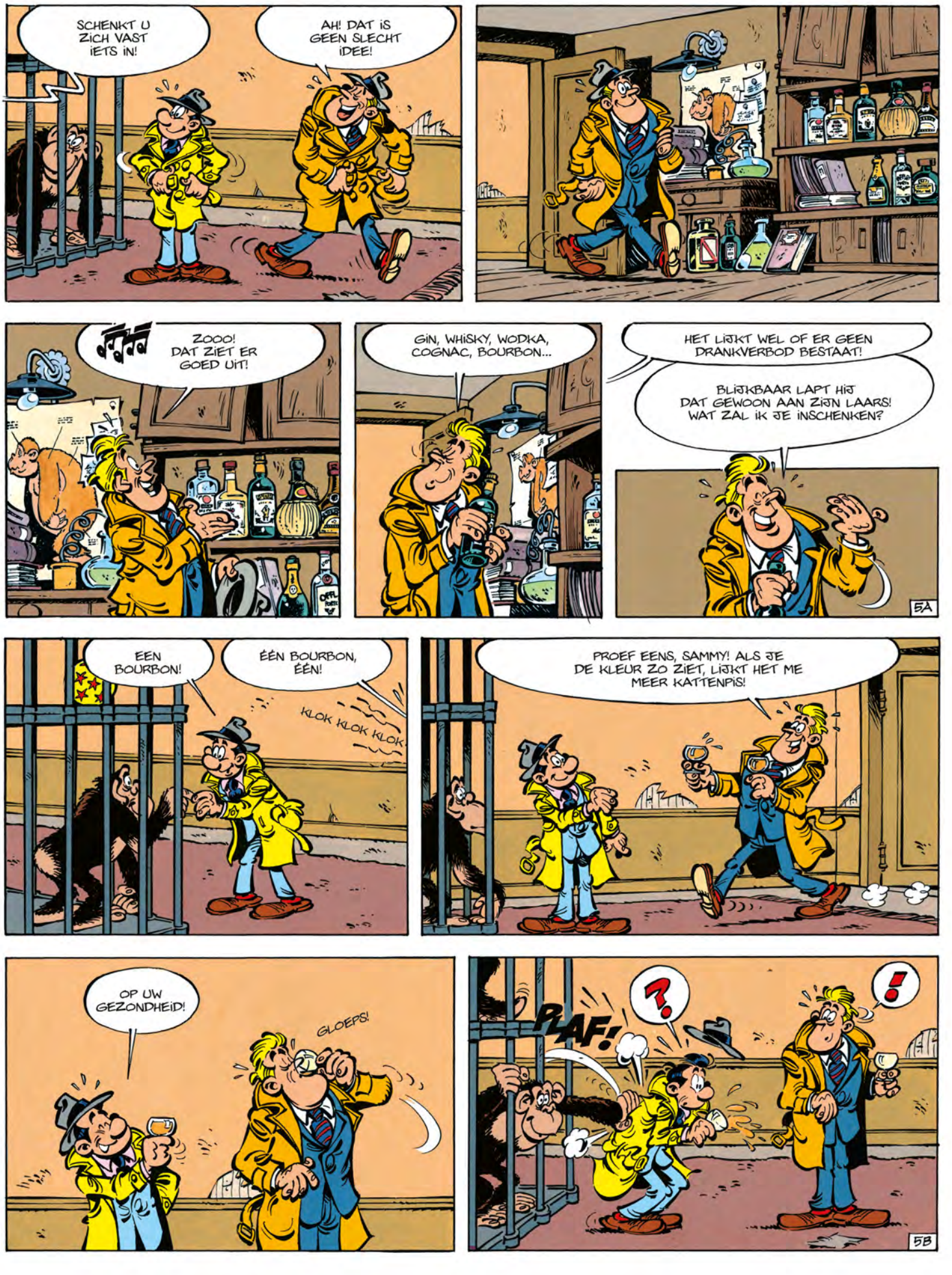
SCHENKT U ZICH VAST IETS IN!
AH! DAT IS GEEN SLECHT IDEE!
ZOOO! DAT ZIET ER GOED UIT!
GIN, WHISKY, WODKA, COGNAC, BOURBON...
HET LIJKT WEL OF ER GEEN DRANKVERBOD BESTAAT!
BLIJKBAAR LAPT HIJ DAT GEWOON AAN ZIJN LAARS! WAT ZAL IK JE INSCHENKEN?
5A
EEN BOURBON!
ÉÉN BOURBON, ÉÉN!
KLOK KLOK KLOK
PROEF EENS, SAMMY! ALS JE DE KLEUR ZO ZIET, LIJKT HET ME MEER KATTENPIS!
OP UW GEZONDHEID!
GLOEPS!
PLAF!
?
!
5B